

FÓRUM EURÓPSKEJ INICIATÍVY OBČANOV

Európa bez kožušín

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

O iniciatíve „Európa bez kožušín“ (*Fur Free Europe*)

„Európa bez kožušín“ je 10. úspešná európska iniciatíva občanov. Vyzýva sa v nej, aby sa **v celej EÚ zakázal chov kožušinových zvierat a predaj výrobkov obsahujúcich kožušinu na jednotnom trhu.**

Iniciatíva „Európa bez kožušín“ bola zaregistrovaná 16. marca 2022 a odvtedy nabrala rýchly spád. Zber podpisov na podporu kampane sa oficiálne začal 18. mája 2022 a kampaň dosiahla mimoriadny míľnik, keď sa jej podarilo zozbierať **1 502 319 overených vyhlásení o podpore.** Minimálne prahové hodnoty sa dosiahli v rekordných **18 členských štátoch**, čo dokazuje, ako veľmi táto téma zarezonovala medzi občanmi v celej EÚ. Je pozoruhodné, že fázu zberu podpisov organizátori uzavreli 1. marca 2023, viac ako dva mesiace pred konečným termínom, ktorým bol 18. máj 2023. Zozbierané podpisy boli bezodkladne odoslané na overenie príslušným vnútroštátnym orgánom.

Po overení podpisov bola iniciatíva 14. júna 2023 formálne predložená Európskej komisii (tlačová správa). Komisia 7. decembra 2023 uverejnila oznámenie, v ktorom na túto iniciatívu zareagovala a načrtla príslušné opatrenia, ktoré má v reakcii na ňu v úmysle prijať. Znamenalo to významný krok vpred pri riešení požiadaviek občanov na prísnejšie normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a etických aspektov na trhu EÚ.

Iniciatíva zaregistrovaná

16. 3. 2022

Začiatok zberu podpisov

18. 5. 2022

Ukončenie zberu podpisov

1. 3. 2023

Iniciatíva overená Európskou komisiou

14. 6. 2023

Stanovisko Európskej komisie k iniciatíve

7. 12. 2023

Vďaka čomu bola iniciatíva „Európa bez kožušín“ úspešná?

Iniciatíva „Európa bez kožušín“ nielenže splnila, ale dokonca prekonalala všetky ciele – vyzbieraných bolo viac ako 1,5 milióna podpisov a minimálne prahové hodnoty boli dosiahnuté v 18 členských štátoch, čím výrazne presiahla požiadavku na 1 milión podpisov a prahovú hodnotu v najmenej 7 krajinách. Podľa organizátorov prispeli k tomuto úspechu **tri kľúčové faktory**:

Dôkladná príprava

Organizácia európskej iniciatívy občanov nie je šprint, ale maratón. Na dosiahnutie cieľov je potrebné starostlivé plánovanie, vytrvalé úsilie a dlhodobé odhodlanie.

Budovanie rozsiahlej siete

Ak má akákoľvek iniciatíva získať rozsiahlu podporu, bytostne dôležité je nadviazať kontakt s rozmanitou škálou partnerských organizácií a pokračovať v rozširovaní takejto siete počas celého trvania kampane.

Zostavovanie rozpočtu a získavanie finančných prostriedkov

V snahe udržať chod kampane a dosiahnuť jej ciele je nevyhnutné vytýčiť pre ňu jasný rozpočet a spoľahlivú stratégiu získavania podpory a zabezpečovania finančných prostriedkov.

Stratégia iniciatívy „Európa bez kožušín“

Príprava

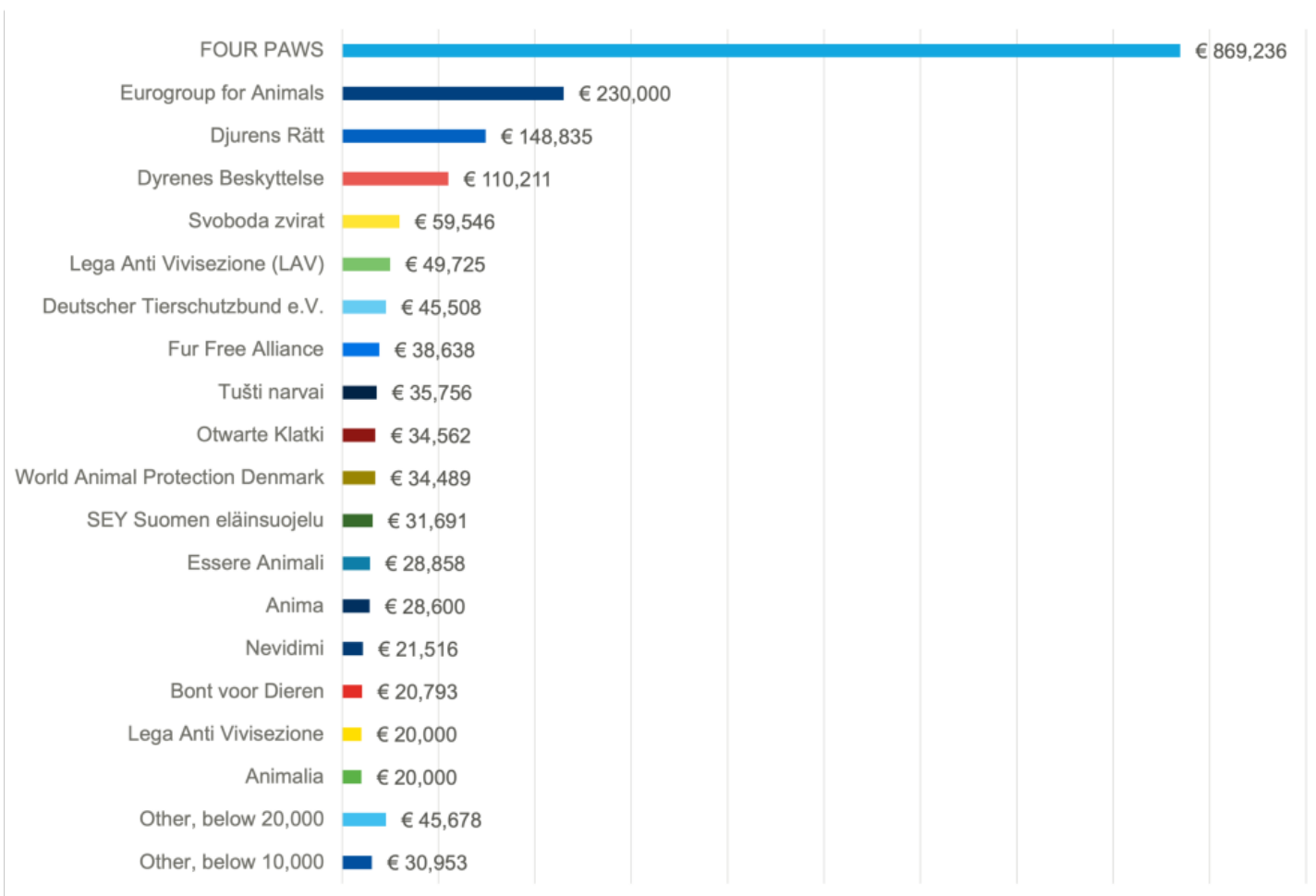
Organizátori iniciatívy „Európa bez kožušín“ využili svoje skúsenosti z predchádzajúcich európskych iniciatív občanov, ako napríklad „Skoncuje s klieťkovým chovom“ (*End the Cage Age*) a „Za kozmetiku bez krutosti“ (*Save Cruelty Free Cosmetics*), v rámci ktorých sa vyzbieralo okolo 1,4 milióna, resp. 1,2 milióna podpisov. Tieto predchádzajúce skúsenosti sa pre organizátorov ukázali ako neoceniteľné, pretože si vďaka nim uvedomili, že kľúčom k úspešnej organizácii a spusteniu európskej iniciatívy občanov je dôkladná príprava.

Pred spustením kampane sa organizátori zamerali na **budovanie rozsiahlej siete 82 partnerov**, aby si pre zber podpisov zaistili rozsiahlu podpornú základňu. Iniciatívu podporuje napríklad popredná mimovládna organizácia *Eurogroup for Animals*, ktorá je subjektom zastrešujúcim činnosť viac než 90 členských skupín. Tretina z týchto organizácií sa už roky aktívne venuje činnosti v oblasti zákazu kožušín a aj tieto organizácie boli prizvané zúčastniť sa na kampani. Organizátori navyše spolupracovali aj so skupinami pôsobiace mimo ich bezprostrednej siete tak, že zmapovali a identifikovali relevantné organizácie v členských štátoch EÚ.

Získavanie finančných prostriedkov a zdroje

Organizátorom iniciatívy „Európa bez kožušín“ sa podarilo vyzbierať podporu a finančné prostriedky vo výške 1 904 595,00 eur od 30 sponzorov. Významná časť príspevkov pochádzala od organizácií ako FOUR PAWS, Eurogroup for Animals a Djurens Rätt.

Zdroje financovania (€)

Poznámka: Ďalšie informácie o podpore a financovaní iniciatívy „Európa bez kožušín“ sú k dispozícii na osobitnej webovej stránke Komisie. Oznamovacia povinnosť sa vzťahuje len na príspevky vyššie ako 500 eur na sponzora.

Organizátori vytvorili „**databázu aktív kampane**“, ktorej cieľom bolo podporiť dobrovoľníkov a partnerov a zabezpečiť, aby tieto siete partnerov iniciatívu aktívne podporovali. Z tejto „databázy“ dobrovoľníci a partneri dostávali komunikačné materiály, vzory príspevkov na sociálne siete a strategické príručky. Organizátori takisto organizovali pravidelné stretnutia s partnermi, na ktorých ich informovali o pokroku iniciatívy, zabezpečovali koordináciu a diskutovali o akýchkoľvek problémoch, ktoré sa vyskytli počas kampane.

Stratégia kampane a plán zberu podpisov

Hlavnou stratégiou organizátorov kampane bolo **výrazne sa prezentovať v online priestore**, pretože práve online priestor aktuálne poskytuje **najúčinnejší spôsob, ako osloviť čo najširšiu škálu občanov a motivovať ich k zapojeniu sa do kampane**. Organizátori vytvorili viacjazyčné

webové sídlo so základnými informáciami o iniciatíve, jej cieľmi, stránkou na zber podpisov a bulletinom. Okrem toho organizátori rozšírili svoju prítomnosť na **platformách sociálnych médií** vrátane Instagramu (5,3 tisíca sledovateľov a 295 príspevkov). Na propagáciu iniciatívy použili aj už existujúce vlastné kanály na sociálnych médiách: X (predtým Twitter) so 16,1 tisíca sledovateľmi, YouTube s 844 odoberateľmi, Instagram so 6,2 tisíca sledovateľmi a Facebook s 20 tisíc sledovateľmi.

Organizátori starostlivo naplánovali fázu zberu podpisov, pričom **stanovili ciele pre každý členský štát** na základe niekoľkých faktorov vrátane toho, či je kožušnícky priemysel v danej krajine stále aktívny, ďalej na základe počtu podpisov, ktoré sa v danej krajine predtým vyzbierali na podobné kampane, a na základe počtu podporných organizácií, ktoré v danej krajine pôsobia. Organizátori sa rozhodli zamerať na maximálny počet členských štátov, aby ukázali, že podpora iniciatívy pochádza z celej Európskej únie.

„Dosiahnuť viac ako 1 milión podpisov nie je jednoduché, takže by ste sa nemali obmedzovať na to, že sa sústredíte na minimálny počet siedmich členských štátov.“ – organizátor európskej iniciatívy občanov „Európa bez kožušín“

Zber podpisov a ich overovanie

Organizátori iniciatívy využívali na zber podpisov nezávislý online systém.

[Hoci organizátori iniciatívy „Európa bez kožušín“ využívali na zber podpisov nezávislý online systém, od 1. januára 2023 je jediným systémom, ktorý môžu organizátori využívať na online zber podpisov, centrálny online systém na zber vyhlásení.]

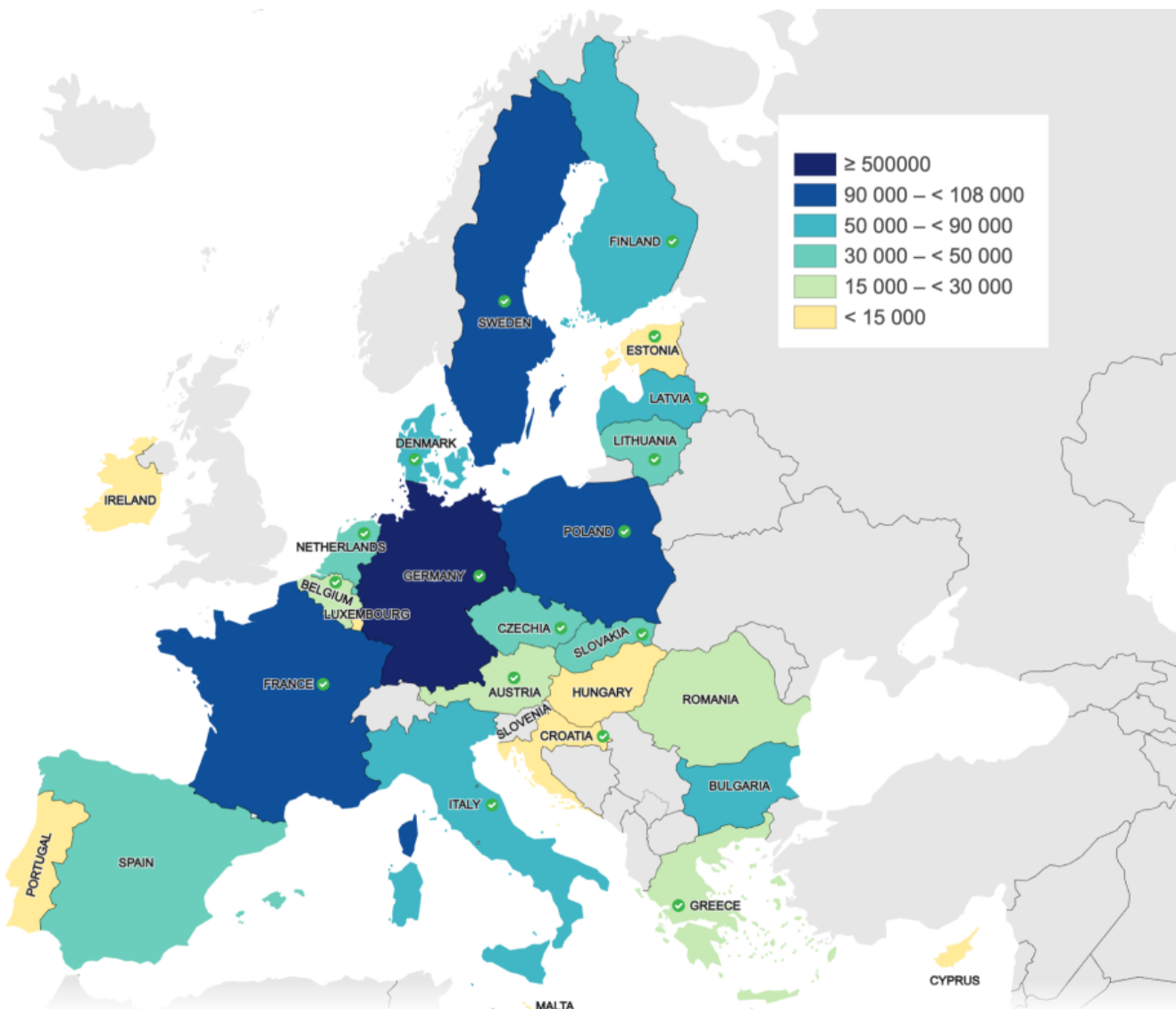
Stratégia ich kampane bola zameraná najmä na **sociálne médiá**, pričom pri propagácii kampane „Európa bez kožušín“ sa organizátori pri rôznych cieľových skupinách v rámci jednotlivých partnerských organizácií spoliehali na svoju sieť. Výzvu súvisiacu so stratou dynamiky počas kampane trvajúcej jeden rok sa organizátorom podarilo prekonať tak, že priebežne **aktívne analyzovali stratégiu kampane** a komunikovali s partnermi o tom, čo zafungovalo a čo by bolo treba zmeniť.

„Svoj plán musíte vždy analyzovať, testovať a prepracovať, aby ste zistili, čo funguje a kde, a zároveň si musíte zachovávať pozitívneho ducha!“ – organizátor iniciatívy „Európa bez kožušín“.

Organizátori iniciatívy „Európa bez kožušín“ sa rozhodli ukončiť zber podpisov 1. marca 2023, dva a pol mesiaca pred konečným termínom. V rámci iniciatívy sa v 27 členských štátoch EÚ zozbieralo celkovo 1 701 892 podpisov, z čoho vnútroštátne orgány **uznali 88 % za platné**. Požadované prahové hodnoty sa dosiahli v **18 členských štátoch**, čo sa predtým žiadnej inej európskej iniciatíve občanov nepodarilo.

Organizátori 14. júna 2023 **predložili** Európskej komisii **1 502 319 overených vyhlásení o podpore**. . Pokiaľ ide o podporu iniciatívy „Európa bez kožušín“, na pomyselnom prvom mieste sa ocitlo Nemecko s 518 534 vyhláseniami, po ňom nasledovali Francúzsko (107 672) a Švédsko (101 645). Predložením podpisov sa začalo šesťmesačné obdobie posudzovania.

Počet zozbieraných vyhlásení o podpore pre iniciatívu „Európa bez kožušín“ v jednotlivých členských štátoch

European Citizens' Initiative website (2024)

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat
Cartography: Eurostat – IMAGE, 01/2025

Fur Free Europe reached the minimum thresholds in 18 Member States. Source: European Citizens' Initiative website, 2024.

Zelené kvačky na grafe označujú členské štáty EÚ, v ktorých iniciatíva úspešne dosiahla **minimálne prahové hodnoty** potrebné na podporu iniciatívy. Iniciatíva „Európa bez kožušín“ dosiahla minimálne prahové hodnoty v **18 členských štátoch**. Celú tabuľku s vyhláseniami o podpore pre iniciatívu „Európa bez kožušín“ nájdete na [osobitnej webovej stránke Komisie](#).

Vplyv iniciatívy „Európa bez kožušín“

Formálne predloženie a stretnutia s Komisiou

Po formálnom predložení iniciatívy sa organizátori 20. júla 2023 stretli s **podpredsedníčkou Európskej komisie pre hodnoty a transparentnosť Věrou Jourovou** a **komisárkou pre zdravie a bezpečnosť potravín Stellou Kyriakidesovou** (tlačová správa).

Visit of representatives of the successful European Citizens' Initiative 'Fur Free Europe' to the European Commission

(© Európska únia, 2023)

Verejné vypočutie v Európskom parlamente

V Európskom parlamente sa 10. októbra 2023 uskutočnilo **verejné vypočutie** týkajúce sa iniciatívy „Európa bez kožušín“. Počas tohto verejného vypočutia organizátori predstavili svoje ciele a zapojili sa do konštruktívneho dialógu s **poslancami Európskeho parlamentu**. Pozrite si záznam z verejného vypočutia

(© Európska únia, 2023)

Plenárne zasadnutie v Európskom parlamente

V pléne Európskeho parlamentu sa 19. októbra 2023 diskutovalo o iniciatíve „Európa bez kožušín“. Záznam z plenárneho zasadnutia: Časť 1 | Časť 2.

Formálna odpoveď Európskej komisie

Európska komisia prijala 7. decembra 2023 oznámenie, v ktorom predstavila svoju reakciu na iniciatívu „Európa bez kožušín“. Komisia túto iniciatívu uvítala a oznámila tieto opatrenia (tlačová správa):

1. **Vedecké preskúmanie EFSA:** Komisia požiadala Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA), aby **do marca 2025** predložil **vedecké stanovisko** k dobrým životným podmienkam kožušinových zvierat. Stanovisko EFSA by sa malo zamerať na zvieratá chované výlučne na výrobu kožušín, konkrétne na norky, líšky, psíky medvedíkovité a činčily, a analyzovať dobré životné podmienky týchto zvierat, bežné systémy chovu a ako možno predchádzať akýmkoľvek problémom v oblasti dobrých životných podmienok zvierat alebo ich zmierniť za súčasných podmienok chovu.
2. **Hodnotenie navrhovaných zákazov:** Komisia následne **vyhodnotí zákazy požadované** iniciatívou „Európa bez kožušín“ vrátane posúdenia hospodárskych a sociálnych vplyvov týchto zákazov v EÚ.
3. **Rozhodnutie o chove kožušinových zvierat a obchodovaní s kožušinou:** S prihliadnutím na stanovisko EFSA a výsledky hodnotenia Komisia do marca 2026 **oznámi**, či považuje za vhodné navrhnúť zákaz chovu kožušinových zvierat a obchodovania s kožušinou v EÚ po prechodnom období.

Medzitým bude Komisia pokračovať aj v **prípravnej práci** na ďalších návrhoch týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat, ako bolo oznámené v stratégii Z farmy na stôl. Prijíma aj viaceré opatrenia týkajúce sa dobrých životných podmienok, verejného zdravia a environmentálnych vplyvov chovu kožušinových zvierat. Patria k nim kontroly na mieste na kožušinových farmách v členských štátoch s cieľom preskúmať zavedené mechanizmy v oblasti „jedného zdravia“, ako aj posúdenie vplyvu s ohľadom na možnú revíziu nariadenia o označovaní textílií. Komisia bude uplatňovať prístup „jedno zdravie“, v rámci ktorého sa uznáva, že zdravie ľudí, zvierat a životného prostredia sú neoddeliteľne spojené. Cieľom je predchádzať prepuknutiu chorôb na kožušinových farmách, odhaľovať ich a reagovať na ne.

Organizátori sa 9. februára 2024 stretli s **komisárkou Kyriakidesovou**, aby prediskutovali odpoveď Komisie na svoju iniciatívu.

Visit of Representatives of the European Citizens' Initiative 'Fur Free Europe' to the European Commission

(© Európska únia, 2024)

Rady a tipy pre budúcich organizátorov

Tu nájdete niekoľko kľúčových tipov od organizátorov iniciatívy „Európa bez kožušín“ pre úspešnú kampaň:

Pred začatím samotnej iniciatívy si urobte kvalitnú predprípravu!

Nevyhnutné je pripraviť sa na všetky eventuality. Uistite sa, že plne chápete proces európskej iniciatívy občanov a súvisiace právne požiadavky, aby ste počas kampane predišli prípadným nezrovnalostiam.

Ak máte o svojej iniciatíve akékoľvek pochybnosti, poraďte sa s našimi odborníkmi! (https://citizens-initiative-forum.europa.eu/ask-expert_sk)

Nadviažte partnerstvá s etablovanými organizáciami občianskej spoločnosti

Spolupracujte s organizáciami, ktoré už dosiahli výraznú občiansku angažovanosť a podporu. Siete, ktoré si tieto organizácie už vytvorili, vám pomôžu jednoznačnejšie sformulovať posolstvo a osloviť širší okruh podporovateľov.

Rozšírte svoju sieť

Zamerajte sa na budovanie nových vzťahov a partnerstiev, ktoré vám pomôžu osloviť viac potenciálnych podporovateľov. Čím viac kontaktov získate, tým väčší bude vplyv vašej iniciatívy.

Mobilizujte svojich podporovateľov

Povzbudzujte tých, ktorí sa pripoja k iniciatíve, aby vašu kampaň aktívne propagovali. Poskytnite im tie správne nástroje – ako napríklad kľúčové informácie, komunikačné zdroje a dôležité dátumy v kampani. Budú tak môcť šíriť posolstvo iniciatívy na svojich vlastných kanáloch.

Doplňujúce informácie

Ďalšie informácie o iniciatíve „Európa bez kožušín“ nájdete na [webovom sídle organizátorov](https://www.eurogroupforanimals.org/fur-free-europe) (<https://www.eurogroupforanimals.org/fur-free-europe>) a na [osobitnej webovej stránke Komisie](#).

Inšpirujte sa ďalšími pomocnými materiálmi, ktoré organizátorom iniciatívy „Európa bez kožušín“ pomohli uspieť. (https://citizens-initiative-forum.europa.eu/search_sk?search=fur+free+europe)